

ARALASH TA'LIM RESURLARI VOSITASIDA TALABALARNING KIBERIJTIMOYILASHUVINI OPTIMALLASHTIRISHNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI METODIK TA'MINOTI

Jamshid Matnazarov Salibayevich,

Nukus davlat pedagogika instituti mustaqil izlanuvchisi.

E-mail: jamshidmatnazarov15@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.54613/ku.v18i.1590>

MAQOLA HAQIDA/ О СТАТЬЕ

Qabul qilindi: 15-aprel 2026-yil

Tasdiqlandi: 17-aprel 2026-yil

Jurnal soni: 18-A

Maqola raqami: 31

KALIT SO'ZLAR/ КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА

Aralash ta'lim (blended learning), kiberijtimoiylashuv, aralash ta'lim modellari, masofaviy ta'lim (DL), onlayn ta'lim (OL), pedagogik vazifa, raqamli jamiyat

ANNOTATSIYA/ АННОТАЦИЯ

Mazkur maqolada aralash ta'lim resurslari vositasida talabalarning kiberijtimoiylashuvini optimallashtirishning didaktik imkoniyatlari hamda ularning metodik ta'minoti masalalari tahlil etiladi. Aralash ta'limning zamonaviy ta'lim tizimidagi o'rni, uning an'anaviy va raqamli ta'lim shakllarini integratsiyalashdagi ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, talabalarni kiber makonda samarali ijtimoiylashuvini ta'minlashda interaktiv metodlar, raqamli platformalar va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari asoslab berilgan. Shuningdek, mazkur tadqiqotda aralash ta'lim resurslarining talabalarda raqamli madaniyatni shakllantirish, axborot oqimini tahlil qilish va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishdagi o'rni ham alohida e'tiborga olinadi. Kiberijtimoiylashuv jarayonida talabalarning virtual muhitda o'zini tutish madaniyati, onlayn muloqot etikasi hamda raqamli identifikatsiyani to'g'ri boshqarish kompetensiyalarini shakllantirish muhim pedagogik vazifa sifatida qaraladi. Aralash ta'lim ushbu jarayonni tizimli tashkil etishda o'qituvchi va talaba o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirib, ta'limning ochiqligi va moslashuvchanligini ta'minlaydi. Natijada, talabalar nafaqat bilim oladi, balki zamonaviy raqamli jamiyatda faol ishtirok eta oladigan ijtimoiy subyekt sifatida shakllanadi.

ABOUT THE PAPER

Accepted: 15 april 2026

Approved: 17 april 2026

Volume: 18-A

Paper number: 31

KEYWORDS

Blended learning, cybersocialization, blended learning models, distance learning (DL), online learning (OL), pedagogical task, digital society

ANNOTATION

This article analyzes the didactic possibilities of optimizing cybersocialization of students using blended learning resources and the issues of their methodological support. The role of blended learning in the modern education system, its importance in integrating traditional and digital forms of education are highlighted. Also, the didactic possibilities of interactive methods, digital platforms and information and communication technologies in ensuring the effective socialization of students in cyberspace are substantiated. Furthermore, this study also emphasizes the role of blended learning resources in the development of students' digital culture, information analysis skills, and critical thinking abilities. In the process of cybersocialization, special attention is given to forming students' online communication ethics, behavioral culture in virtual environments, and competencies for managing digital identity appropriately. Blended learning serves as an effective pedagogical approach that enhances interaction between teachers and students, ensuring flexibility, openness, and continuity in the educational process. As a result, students are not only acquiring academic knowledge but are also being shaped as active social actors capable of effective participation in the modern digital society.

Kirish. XXI asr dunyosida fan va texnologiyaning jadal rivojlanishi va innovatsiyalari bilan ta'lim sohasidagi pedagogik yondashuvlar ko'p jihatdan o'zgartirildi. Masofaviy ta'lim (DL), onlayn ta'lim (OL) va aralash ta'lim (BL) kabi o'qitish va o'rganish usullari hozirgi kunda mashhur bo'lib borayotgan ayrim yondashuvlardir. Bir necha yillardan beri aralash ta'lim usuli (BM) yangi pedagogik yondashuv sifatida tez va keng tarqalmoqda. So'nggi yillarda O'zbekistonda oliy ta'lim muassasalarida ham BM dan foydalanish asta-sekin o'sib bormoqda. Ushbu tadqiqotda talabalarning aralashgan o'rganish uslubiga nisbatan idrokini o'rganishga harakat qildik.

O'zbekistondagi oliy ta'lim kontekstida o'rganish yondashuvi sifatida aralash ta'limning afzalliklari va muammolarini ko'rib chiqdik. Tadqiqot vositasi sifatida so'rovnoma asoslangan anketa va yarim tizimli suhbatlarga asoslanib, tadqiqot shuni ko'rsatdiki, talabalar BMga ijobiy munosabatda bo'lishadi va bu o'qish bilan birga oilaviy va ish mas'uliyatini o'z zimmasiga olishi kerak bo'lgan talabalar uchun ko'proq mashhurdir. Bundan tashqari, Internetga ulanish asosiy muammolardan biri bo'lsa-da, talabalar BM orqali F2F (yuzma-yuz) va OL afzalliklaridan foydalanishga muvaffaq bo'lishadi.

Adabiyotlar tahlili. Aralash ta'lim auditoriyada o'qitish va Internet texnologiyasi vositachiligidagi o'rganishni birlashtirishni anglatadi. Bu talabalar an'anaviy sinfda o'qitish va Internet yordamida o'qitish rejimidan foydalanish orqali o'rganadigan ta'lim usulidir. Keengwe and Kang ma'lumotlariga ko'ra[1], aralash ta'lim - bu F2F va onlayn ta'limni birlashtirgan, Internetga asoslangan texnologiyadan foydalanishga qaratilgan yondashuv. Bluic, Goodyear va Ellis [2] ta'riflaydi: "Birlashtirilgan ta'lim talabalar, o'qituvchilar va o'quv resurslari o'rtasidagi birgalikda mavjud bo'lgan o'zaro ta'sir va texnologiya vositachiligidagi o'zaro ta'sirning tizimli kombinatsiyasini o'z ichiga olgan ta'lim faoliyatini tavsiflaydi".

Dziuban, Hartman, Juge, Moskal, and Sorg, (2006) aralash ta'limni pedagogik yondashuvlarni aralashirish sifatida tavsiflaydi, bu sinfda o'qitishning ijtimoiylashuv imkoniyatlarining afzalliklari va onlayn ta'limning texnologik imkoniyatlaridan iborat [3].

Kanuka, Brooks va Saranchuck (2009), aralash modallikni vaqt, joy va vaziyat to'siqlarini bartaraf etadigan va o'qituvchilar xamda talabalar o'rtasidagi yuqori sifatli o'zaro munosabatlarni kuchaytiradigan o'qitish usuli sifatida ko'rishadi [4].

So'nggi yillarda olib borilgan tadqiqotlarda aralash ta'lim (blended learning) nafaqat pedagogik innovatsiya sifatida, balki talabalarning kiberijtimoiylashuv jarayonini faollashtiruvchi muhim didaktik muhit sifatida ham talqin etilmoqda. Xususan, Keengwe va Kangning tadqiqotlarida aralash ta'lim o'qituvchilar tayyorlash tizimida raqamli va an'anaviy ta'lim integratsiyasini ta'minlash orqali talabalarning mustaqil o'qish, refleksiv fikrlash va ijtimoiy faolligini oshirishi ta'kidlanadi [1, 482-bet]. Shu bilan birga, Dziuban va hamkorlarining ishlari aralash ta'limni zamonaviy oliy ta'limning asosiy komponenti sifatida ko'rib, uning talabalar o'rtasida hamkorlik va interaktivlikni kuchaytirishdagi rolini alohida qayd etadi [3, 198-bet].

Shuningdek, Graham, Allen va Ure tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda aralash ta'lim muhitida raqamli resurslardan foydalanish talabalarning o'quv motivatsiyasini oshirishi va ularning kiber makonda faol ijtimoiy subyekt sifatida shakllanishiga xizmat qilishi asoslab berilgan [5, 254-bet]. Hockly esa aralash ta'limning kiberijtimoiylashuv jarayonidagi rolini tahlil qilib, raqamli platformalar orqali amalga oshiriladigan o'zaro muloqot talabalar virtual hamjamiyatga moslashish kompetensiyasini rivojlantirishini ta'kidlaydi [8, 99-bet].

Milliy tadqiqotlar doirasida esa Sh.B. Bekhonova masofaviy va raqamli ta'lim jarayonlarini individuallashtirish orqali talabalarning mustaqil o'quv faoliyatini kuchaytirish mumkinligini ko'rsatadi. Bu esa

kiberijtimoiylashuv jarayonining samarali kechishida muhim metodik asos bo'lib xizmat qiladi [15, 163-bet]. Umuman olganda, adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, aralash ta'lim resurslari talabalarining nafaqat akademik rivojlanishiga, balki ularning raqamli jamiyatdagi ijtimoiy integratsiyasiga ham bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Tadqiqot metodologiyasi. Mazkur tadqiqotda aralash ta'lim resurslari asosida talabalarining kiberijtimoiylashuv jarayonini o'rganishda nazariy va empirik metodlar qo'llanildi. Ilmiy-adabiyotlar tahlili orqali muammoning nazariy asoslari yoritildi. Empirik bosqichda esa so'rovnomma, yarim strukturali suhbat va kuzatish metodlari yordamida talabalar faoliyati o'rganildi. Olingan natijalar taqqoslash va umumlashtirish usullari asosida tahlil qilinib, aralash ta'limning didaktik imkoniyatlari hamda uning kiberijtimoiylashuv jarayoniga ta'siri aniqlashtirildi.

Natijalar. So'zma-so'z, aralash tirish turli xil narsalarni aralash tirish yoki turli xil navlarni aralash tirishni anglatadi. Graham aralash ta'limga ko'ra, "ta'lim va ta'limning tarixiy jihatdan alohida ikkita modelidan ta'limning kombinatsiyasi: an'anaviy F2F ta'lim tizimi va taqsimlangan ta'lim tizimlari, taqsimlangan ta'limni kompyuterdan tashqari kompyuter texnologiyalaridan foydalanish sifatida ta'kidlaydi. sinf". Bu o'qitish va o'rganish amaliyotida metodologiya va texnologiyalarni birlashtirgan F2F ta'lim va kompyuter vositachiligidagi ta'limning (CMI) integratsiyalashgan birikmasidir.

O'qitish va o'rganishning texnologiyaga asoslangan va F2F rejimining integratsiyasi aralash ta'lim yondashuvining eng keng tarqalgan xususiyati hisoblanadi, ammo aralash ta'lim shakllarining xilma-xilligi mavjud. Driscoll va Carliner aralash ta'lim shakllarining to'rtta turini muhokama qilish:

- veb-texnologiyalar aralashmasi;
- turli pedagogik yondashuvlar aralashmasi;
- o'qitish texnologiyasining har qanday shakllarining F2F bilan kombinatsiyasi o'qitish;
- o'qitish va ishlashning samarali aralashmasini shakllantirish uchun o'qitish texnologiyasini haqiqiy ish vazifalari bilan birlashtirish.

Shakllar qanday bo'lishidan qat'i nazar, o'qituvchilar va talabalar ishtirokidagi turli xil interaktivlik va talabalarining javobiga tezkor fikr bildirish talabalarini aralash kurslarga jalb qilishning asosiy ta'lim strategiyasidir[6].

F2F va OL pedagogik yondashuvlari BL joriy etilishidan oldin amalda bo'lgan. Ilgari, F2F va OL alohida bo'lib qoldi va ular ikki xil xususiyatdagi talabalarining ehtiyojlarini qondirishga qaratilgan edi. F2F uzoq vaqtdan beri amalda bo'lib, asosan o'qituvchi tomonidan boshqariladigan muhitda shaxsning o'zaro ta'sirini qo'llab-quvvatlaydi. F2F yo'riqnomasi talabalarga insoniy aloqani, ijtimoiy o'zaro ta'sirni, aniqlik va ishonchni va o'z-o'zidan (bog'langan g'oyalari zanjiri va tasodifiy kashfiyotlar) beradi, biroq uning kamchiliklari shundaki, sinf jismonan, va vaqt xamda joyning moslashuvchanligi yo'q talabalarining ishtiroki past bo'lishi mumkin, chunki ular har doim ham qatnasha olmaydilar[7].

Boshqa tomondan, texnologiya integratsiyalashgan OL - bu past aniqlik va o'z-o'zidan o'rganishda talaba-materialning o'zaro ta'sirini ta'kidlaydigan yangi yondashuv (Graham, 2005). OL ning asosiy afzalliklari nisbatan ko'proq ishtirok etish, moslashuvchanlik va aks ettirish chuqurligidir. Biroq, u insoniy aloqa va o'z-o'zidan yo'q va o'rganishda kechikish bo'lishi mumkin. Kechiktirilgan fikr-mulohazalar, yangi texnologiyalarni moslashtirishdagi qiyinchiliklar, talabalarining onlayn materiallarni o'qish motivatsiyasining pastligi va katta hajmdagi yuk kabi omillar tufayli asinxron onlayn texnologiyaga asoslangan talabalar mustaqil ravishda o'zlashtirishlari mumkin bo'lgan ma'lumotlar ta'limda o'rganish sifati va miqdori yomonlashishi mumkin.

Shunday qilib, yuqorida muhokama qilinganidek, F2F ham, OL ham ijobiy va salbiy tomonlarga ega. BM ta'lim yondashuvi sifatida F2F va BL ning ijobiy va salbiy tomonlari haqida tajribaga ega bo'lgandan so'ng o'qitish va o'rganish sohasida joriy etildi. Shunday qilib, BM talabalarga F2F va OL usullarining afzalliklaridan foydalanish va cheklovlarni yo'q qilish imkonini beradi. Aralash tirilgan ta'lim so'nggi o'n yil ichida kiberijtimoiylashuvni aniqlash va o'rgatishda ham akademik maqsadlar uchun ham, maxsus maqsadlar uchun sezilarli darajada keng tarqaldi, asosan Kanada, Avstraliya, Germaniya, Rossiya, Xitoy va Buyuk Britaniya (Hockly, 2018; p.98) [8].

BL ning ta'lim yondashuvi sifatida tabiiy va rolini o'rganish uchun bir nechta tadqiqot ishlari olib borildi. Rivojlangan dunyo kontekstlari asosida olib borilgan ko'plab tadqiqot ishlari shuni ko'rsatadiki, BM talabalarga o'quv maydonlarini yaratishda ta'lim natijalarini oshirish uchun ko'plab imkoniyatlarni taqdim etadi (Poon, 2013; Graham, Allen va Ure, 2005; Chung & Davis, 1995) [9].

Biroq, tadqiqotni rivojlanayotgan mamlakatlar kontekstida yo'naltirishga qamroq e'tibor qaratildi. Bundan tashqari, BM O'zbekiston

oliy ta'lim tizimida yaqinda joriy qilinganligi sababli, u hali ham manfaatdor tomonlarning uning xususiyatlari haqida tushunchasini rivojlantirish uchun tadqiqot ishlari talab qiladi. Bundan tashqari, mamlakatimiz ta'lim kontekstlarida aralash yondashuvni qo'llash bo'yicha empirik tadqiqot ishlari orqada qolmoqda. Shu sababli, mamlakatimizdagi oliy ta'limda o'qitish sohasidagi rolini o'rganish uchun aralash yondashuv bo'yicha tadqiqot ishlari ehtiyoj bor.

Blanchard (2012) "alohida professorning diqqatli talabalar bilan to'la sinf oldida ma'ruza o'qiyotgani shu qadar ajoyibki, hech qachon shubhalanmaydi" deb ta'riflaydi. Masofaviy ta'limdagi "sahnadagi donishmand" va haqiqat o'rtasidagi tafovut ham chuqur, ham keng tarqalgan. Jamoada o'qitish ushbu bo'shliqni bartaraf etishning samarali strategiyasi sifatida tan olingan va ko'plab tadqiqotchilar individual o'qituvchilar tomonidan o'qitiladigan kurslarga nisbatan jamoaviy o'qitishning muhim afzalliklarini qayd etishgan, jumladan[10]:

- Kursni loyihalash va ishlab chiqish, kursni davom ettirish va baholash bilan bog'liq ish yuklarini samarali boshqarish (Canaran & Mirici, 2020; Eisen & Tisdell, 2000; Harris & Harvey, 2000)[11].
- Professional hamkorlikni modellashtirish va muammolarni hal qilish (Eisen & Tisdell, 2000; Laughlin, Nelson va Donaldson, 2011)[12].
- Talabalarni turli nuqtai nazarlar va o'qituvchilarning tajriba sohalari ta'sir qilish (McKenzie va boshqalar, 2020; Harris & Harvey, 2000)[13].
- Fakultet rivojlanishini kuchaytirish va pedagogik qarorlar qabul qilishda yordamni oshirish (Pliner, Iuzzini, & Banks, 2011)[14].

Muhokama. Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, aralash ta'lim (blended learning) resurslari talabalarining kiberijtimoiylashuv jarayonini samarali tashkil etishda muhim didaktik vosita sifatida namoyon bo'ladi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, an'anaviy yuzma-yuz (F2F) va onlayn ta'lim (OL) shakllarining integratsiyasi talabalarining nafaqat bilim olish jarayonini, balki ularning ijtimoiy-kommunikativ kompetensiyalarini ham rivojlantirishga xizmat qiladi. Ayniqsa, kiber makonda o'zaro muloqot qilish, hamkorlikda ishlash va axborotni tanlash hamda baholash ko'nikmalari aralash ta'lim orqali izchil shakllanadi.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, aralash ta'lim muhitida interaktiv metodlardan foydalanish (forumlar, chatlar, videokonferensiyalar, kollaborativ platformalar) talabalarni faol ishtirok etishga undaydi. Bu esa ularning kiberijtimoiylashuv darajasini oshirib, mustaqil fikrlash, muammoli vaziyatlarda qaror qabul qilish va jamoa bilan ishlash kompetensiyalarini rivojlantiradi. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalar vositasida tashkil etilgan o'quv jarayoni talabalarining individual xususiyatlarini hisobga olish imkonini beradi, bu esa ta'limni differensiallashtirish va shaxsga yo'naltirilgan yondashuvni kuchaytiradi.

Biroq tadqiqot jarayonida ayrim muammolar ham aniqlangan. Jumladan, internet tezligi va texnik infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi, ayrim talabalarda raqamli savodxonlikning pastligi aralash ta'lim samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Shuningdek, onlayn muhitda motivatsiyaning pasayishi, o'z-o'zini nazorat qilishning sustligi ham muhim muammoni qatoriga kiradi. Bu holatlar metodik ta'minotni takomillashtirish, ya'ni o'qituvchilarning raqamli pedagogik kompetensiyalarini oshirish, o'quv materiallarini didaktik jihatdan puhta ishlab chiqish hamda talabalarni qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini yaratishni talab etadi.

Shu nuqtai nazardan, aralash ta'lim asosida kiberijtimoiylashuvni optimallashtirish uchun kompleks yondashuv zarur. Bunda pedagogik dizayn, raqamli platformalarni to'g'ri tanlash, interaktiv metodlardan samarali foydalanish va doimiy teskari aloqa tizimini yo'lga qo'yish muhim ahamiyat kasb etadi. Tadqiqot natijalari shuni tasdiqlaydiki, to'g'ri tashkil etilgan aralash ta'lim muhiti talabalarining nafaqat akademik natijalarini, balki ularning kiber makondagi ijtimoiy faolligini ham sezilarli darajada oshiradi.

Umuman olganda, mazkur tadqiqot aralash ta'lim resurslarining kiberijtimoiylashuv jarayonidagi didaktik imkoniyatlarini ochib berib, ularni amaliyotga joriy etish bo'yicha metodik asoslarni boyitadi hamda kelgusida ushbu yo'nalishda chuqurroq empirik tadqiqotlar olib borish zarurligini ko'rsatadi.

Xulosa. "Blended learning" (aralash ta'lim) ko'p holatlarda nazorat topshiriqlarga tayanadi va asosiy, muhim ma'lumotlar negizida tashkil etiladi, qo'shimcha materiallar esa talabaga onlayn tarzda uzatib beriladi. Talaba mustaqil ta'lim olar ekan, guruhning boshqa a'zolari bilan onlayn rejimda tashkil etilayotgan muhokamada ishtirok etish orqali hamkorlik qiladi. Auditoriyada va onlayn rejimda tashkil etilayotgan mashg'ulotlar vaqt miqdori bo'yicha o'zaro mos kelishi turlicha o'zgarib turishi mumkin. "Blended learning" da ta'lim samaradorligi ta'lim jarayonida qo'llaniladigan vositalarining to'g'ri tanlanganligiga bog'liq. Bu ta'lim shaklining afzalligi shundaki, talabaning o'zi o'quv materialini o'zlashtirish tezligi va ta'lim jarayonining intensivligini o'zi belgilaydi. (Sh.B.Bekchonova)[15].

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Keengwe, J., & Kang, J. J. (2013). A review of empirical research on blended learning in teacher education programs. *Education and Information Technology*, 18(3), 479-493.]
2. Bliuc, A. M., Goodyear, P., & Ellis, R. A. (2007). Research focus and methodological choices in studies into students' experiences of blended learning in higher education. *The Internet and Higher Education*, 10(4), 231-244
3. Dziuban, C., Hartman, J., Juge, F., Moskal, P., & Sorg, S. (2006). Blended learning enters the mainstream. In C. J. Bonk & C. R. Graham (Eds.), *Handbook of blended learning: Global perspectives, local designs* (pp. 195-208).
4. Kanuka, H., Brooks, C., & Saranchuck, N. (2009). Flexible learning and cost-effective mass offerings. Paper presented at the Improving University Teaching (IUT), Vancouver, Canada.
5. Sharma, P. (2010). Key concepts in blended learning. *ELT Journal*, 64(4), 465-458.], [Graham, C. R., Allen, S., & Ure, D. (2005). Benefits and challenges of blended learning environments. In M. Khosrow-Pour (Ed.), *Encyclopedia of information science and technology* (pp. 253-259), [Oliver, M., & Trigwell, K. (2005). Can Blended Learning be redeemed? *E-learning*, 2(1), 17-26.
6. Driscoll, M., & Carliner, S. (2005). Advanced web-based learning strategies. Blended learning as a curriculum design strategy. New York: ASSD Press.], [McGee, P., & Reis, A. (2012) Blended course design: A synthesis of best practices. *Journal of Asynchronous Learning Networks*, 16(4), 7-22.
7. Graham, C. R., Allen, S., & Ure, D. (2005). Benefits and challenges of blended learning environments. In M. Khosrow-Pour (Ed.), *Encyclopedia of information science and technology* (pp. 253-259
8. Hockly, N (2018). Blended learning. *ELT Journal*, 72(1), 97-101.
9. Poon, J. (2013). Blended learning: An institutional approach for enhancing students' learning experiences. *MERLOT Journal of Online Learning and Teaching*, 9(2), 271-289], [Graham, C. R., Allen, S., & Ure, D. (2005). Benefits and challenges of blended learning environments. In M. Khosrow-Pour (Ed.), *Encyclopedia of information science and technology* (pp. 253-259)], [Chung, J., & Davis, I. K. (1995). An instructional theory for learner control: Revisited. In M. R. Simonson (Ed.), *Proceedings of the 1995 Annual National Convention of the Association for Educational Communications and Technology*, Anaheim, CA: AACE, 72-86.
10. Blanchard, K. D. (2012). Modeling lifelong learning: Collaborative teaching across disciplinary lines. *Teaching Theology and Religion*, 15(4), 338-354.
11. Canaran, O., & Mirici, I.H. (2020). A new model of team teaching for teacher professional development: A case study of in-service English teachers. *Education and Science*, 45(201), 247-271.], [Eisen, M., & Tidsell, E.J. (2000). Team teaching and learning in adult education. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 87], [Harris, C., & Harvey, A. (2000). Team Teaching in adult higher education classrooms: Towards collaborative knowledge construction. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 87, 25-32.
12. Eisen, M., & Tidsell, E.J. (2000). Team teaching and learning in adult education. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 87], [Laughlin, K., Nelson, P., & Donaldson, S. (2011). Successfully applying team teaching with adult learners. *Journal of Adult Education*, 40(1), 11-18.
13. McKenzie, S., Hains-Wesson, R., Bangay, S., & Bowtell, G. (2020). A team-teaching approach for blended learning: An experiment. *Studies in Higher Education*], [Harris, C., & Harvey, A. (2000). Team Teaching in adult higher education classrooms: Towards collaborative knowledge construction. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 87, 25-32.
14. Pliner, S.M., Iuzzini, J., & Banks, C.A. (2011). Using an intersectional approach to deepen collaborative teaching. *New Directions for Teaching and Learning*, 125, 43-51.
15. Ш.Б.Бекчонова. Масофавий таълим жараёнларини рақамли технологиялар асосида индивидуаллаштириш методикаси. Тошкент-2021. Диск 162 б